

БӨЛІМ: АШЫҚ САБАҚТАР

"Жер-біздің ортақ үйіміз"ЖАРИЯЛАНДЫ
10.01.2020СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/66462/>**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі****Білім беру саласы:** «Әлеумет»**Бөлімі:** Жаратылыстану**Тақырыбы:** Жер-біздің ортақ үйіміз**Ұштасатын оқу қызметтері:** Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация**Мақсаты:** Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға, басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге, сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа, достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық, қамқорлық сезімдерін ояту.**Керекті құралдар:** Ғаламшар бейнесі, шар, зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер, су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн, әріптер, сандар.*Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.***Тәрбиеші:** Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.**Балалар:** Сәлеметсіздер ме?**Тәрбиеші:** Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға

жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3-тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімберін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға

, басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяшылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.
2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.
3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.
4. Табиғатымызды қорғайық
5. Ауамыз таза болсын.
6. Соғыс болмасын деп тілеймін.
7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.
Сусыз жер өмірсіз
Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су –бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі –ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға, басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге, сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа, достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық, қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар, зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер, су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн, әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**

11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға

болады. Өйткені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі –ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: - Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың

қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі –түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап тапқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арсында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Апликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімберін кеңейту. Тура және кері санау

дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен

бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасындар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында

қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арсында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Апликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген

аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауаымыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік?

Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Апликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген

аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.
2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.
3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.
4. Табиғатымызды қорғайық
5. Ауаымыз таза болсын.
6. Соғыс болмасын деп тілеймін.
7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік?

Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса, өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа: Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға

дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімберін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су,

ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн, әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран

пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су -бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: - Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса, өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа: Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір тұз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір көусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн ,

әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су -бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: - Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су,

ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн, әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран

пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3. тәжірибе: Су -бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: - Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса, өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа: Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген

аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.
2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.
3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.
4. Табиғатымызды қорғайық
5. Ауаымыз таза болсын.
6. Соғыс болмасын деп тілеймін.
7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік?

Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе: Су -бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса, өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа: Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға

дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Апликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімберін кеңейту. Тура және кері санау

дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен

бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасындар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында

қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Апликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана

отырып жердің қасиеттері жөнінде білімберін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды.Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасындар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап тапқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза

болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру,
Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су -бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ, судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі – ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды

Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздеріңді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі –ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші: өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз. Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық (балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен.Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер ненібілдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды.Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай,күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар:Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер,ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1. тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады. Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі. (көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады.Ал тұз қоссақ оның дәмі –ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су,

Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші: Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды
Жерге, Суға, Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза
болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер. Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен
жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3-тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**
- 11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына

қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың

қатты түрі .(көрсету)

3-тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасыңдар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір көусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының

ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**
- 8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.**
- 9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.**
- 10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**

11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға

болады. Өйткені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі –ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: - Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының**ашық ұйымдастырылған оқу қызметі****Білім беру саласы:** «Әлеумет»**Бөлімі:** Жаратылыстану**Тақырыбы:** Жер-біздің ортақ үйіміз**Ұштасатын оқу қызметтері:** Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**
- 7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.**

8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.

9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.

10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.

11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**

7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**

7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**

7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**

7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала: Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала: Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа : Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала: Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**

7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.

8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.

9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.

10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.

11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

**«Күншуақ» ересектер тобының
ашық ұйымдастырылған оқу қызметі**

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға , басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге , сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа , достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық , қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар , зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер,су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн , әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді , қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

- 1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.**
- 2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.**
- 3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.**
- 4. Табиғатымызды қорғайық**
- 5. Ауамыз таза болсын.**
- 6. Соғыс болмасын деп тілеймін.**

7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.
10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.
11. Деніміз сау болсын.

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп, жарық болып, сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай, қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші: Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші: Өте дұрыс, қанекей Су төрлет. Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала: Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші: Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол

үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға болады. Өйтені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе:Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады.Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3.тәжірибе:Су -бу түрінде болады.Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе:Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады.Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәттіболады.Ал тұз қоссақ оның дәмі -ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі,ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші:- Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп,ауа маскасын кигенбала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

«Күншуақ» ересектер тобының ашық ұйымдастырылған оқу қызметі

Білім беру саласы: «Әлеумет»

Бөлімі: Жаратылыстану

Тақырыбы: Жер-біздің ортақ үйіміз

Ұштасатын оқу қызметтері: Қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру, Аппликация

Мақсаты: Оқу қызметте балалардың ғаламшар туралы білімдерін тиянақтау, судың қасиеттерін тәжірибелер арқылы білімдерін молайту. Көркем сөздерді пайдалана отырып жердің қасиеттері жөнінде білімдерін кеңейту. Тура және кері санау дағдыларын қалыптастыру. Құстарға деген қамқорлық сезімдерін ояту. Әріптерді тануға, басқа дыбыстардың ішінен айыра білуге, сөзге дыбыстық талдау жасауға дағдыландыру. Ойын арқылы ұйымшылдыққа, достыққа тәрбиелеу. Табиғатқа деген аяушылық, қамқорлық сезімдерін ояту.

Керекті құралдар: Ғаламшар бейнесі, шар, зымыран, алма ағашы, ыдыстар, жер, су, ауа маскалары, ақ халаттар, перчаткалар, тоңазытқыш, түрлі-түсті боялар, қант, ұн, әріптер, сандар.

Музыка ойналып, балалар топқа кіреді.

Тәрбиеші: Балалар, біздің топқа сендердің білімдеріңді, қаншалықты тәртіпті екендеріңді көруге қонақтар келіп отыр, ендеше біз өзіміздің тәртіпті, ақылды балалар екенімізді көрсетейік.

Балалар: Сәлеметсіздер ме?

Тәрбиеші: Қанекей, балалар бәріміз мына дөңгеленіп тұрған орындықтарға жайғасайық. Мына домалақ жіпті бір-бірімізге жіберіп, жақсы тілектер білдірейік.

Тілектер:

1. Мен су тасқыны болмаса екен деп тілеймін.
2. Жер бетінде апат болмаса екен деп тілеймін.
3. Суларымыз әрқашан мөлдір болсын.
4. Табиғатымызды қорғайық
5. Ауамыз таза болсын.
6. Соғыс болмасын деп тілеймін.
7. Әрқашан аспанымыз ашық болсын деп тілеймін.
8. Құстарға қамқор болайық деп тілеймін.
9. Өсімдіктерді аялайық деп тілеймін.

10. Балабақшамыз көркейсін деп тілеймін.**11. Деніміз сау болсын.**

Тәрбиеші: Домалақ жіпті тәрбиешіге оралып, балалар алдарындағы жіпті биік көтеріп, бірге былай дейді: «Біз бәріміз доспыз, әрқашан біргеміз»

Тәрбиеші:— Иә, дұрыс айтасыңдар!!

-Балалар, мен бүгін топқа келгенде біздің табиғат бұрышында мынау әдемі шарға ұқсас зат ілініп тұр екен. Атын есіме түсіре алмай тұрғаным, маған көмектесіп жіберіңдерші.

Балалар: Бұл- ғаламшар ғой.

Тәрбиеші: Ол не зат? Мұндағы түрлі- түстер нені білдіреді?

Балалар: Ол жер әлемі, онда қалалар, өзен-көлдер, ормандар түрлі -түспен бейнеленген. Осы кезде есік қағылады, топқа өзі жүретін қапшық кіреді.

Тәрбиеші: Қанекей, мына сиқырлы шар бізге не алып келді екен, ашып көрейік? Шардың ішінен хат алады. Тәрбиеші хатты оқиды. Хатта балалар, мен сендерді өз әлеміме саяхатқа шақырамын. Алақандарыңды үш рет ұрсаңдар сиқырлы зымыран пайда болады. Зымыранмен жылдамырақ келіңдер деп жазыпты, -табиғат ана.

Тәрбиеші: балалар барамыз ба?

Балалар: иә.

Тәрбиеші: -олай болса , қане бәріміз алақанымызды ұрайық.

Сол кезде зымыран пайда болады.

-Балалар, қане, барлығымыз сиысып, шуламай отырайық, әйтпесе, зымыран ұшпай қалар. Балалардың бәрі отырады.

Дауыс естіледі: Енді көздерінді жұмып, аспан әлемін елестетіңдер.

Тәрбиеші: Балалар аспанда нелер болады?

Балалар: Ай, күн, жұлдыздар.

Тәрбиеші: Күн туралы не білесіңдер?

Балалар: Күн бізге жарық, жылу береді.

Тәрбиеші: Балалар біз аспанда ұшып барамыз. Ал төменде нелер қалды?

Балалар: Қалалар, таулар, өзендер, ормандар.

Тәрбиеші: Балалар көздеріңді ашуларыңа болады, сендер келдіңдер.

Осы кезде әлемге сәуле түсіп , жарық болып , сылдыраған су дыбысы естіледі.

Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы ! Мұнда қандай әдемі? Мына алма ағаштарына қараңдаршы!!

Бала: Апай , қараңызшы, мына алмаларда әріптер мен сандар бар екен. Демек, бұл сиқырлы алма ағаштары ғой.

Тәрбиеші:Бұл әріптермен сандар не үшін жазылған екен шешіп көрейікші.

Бала: «С»-дауыссыз дыбыс. Бірінші алмада «с» әріпі жазылған.

Бала: Міне, екінші алма, мұнда «У» әрпі жазылған. «У» дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: балалар бұл алма ағашында қандай сөз жазылған екен?

Бала: Су

Сол кезде топқа судың маскасын киген бала келіп амандасады, жұмбақ жасырады.

Су: Сәлеметсіңдер ме!

Тәрбиеші: Сіз кімсіз? Қайдан келдіңіз?

Жұмбақ: Жылт-жылт етемін,

Жылғадан өтемін.

Балалар: Ол су.

Тәрбиеші:Өте дұрыс, қанекей Су төрлет.Балалар саған арнап тақпақ айтып береді.

Ақерке: Өмірдің өзегі,

Өмірдің өзегі.

Сусыз жер өмірсіз

Сусыз жер өңір түз.

Тәрбиеші: Балалар су туралы тағы не білесіңдер?

Бала:Суды біз ішеміз, жуынамыз, су өсімдік пен жануарларға да қажет.

Бала: Ащы су және тұщы су болады.

Бала: Жер бетінің 70% пайызын су алып жатыр.

Бала: Суды ластауға болмайды.

Тәрбиеші:Балалар енді тәжірибе жасау арқылы судың қасиеттерімен танысайық. Ол үшін зымыранға отырып, тәжірибе орталығына аттанайық.

1.тәжірибе: Мынау- су, су үш күйде болады.Суды ыдыстан-ыдысқа құюға

болады. Өйткені ол сұйық күйі.

2. тәжірибе: Осы сұйық күйін далаға шығарып қойсақ, ол мұзға айналады. Бұл судың қатты түрі .(көрсету)

3. тәжірибе: Су –бу түрінде болады. Суды қайнатып, қақпағын ашып қойсақ бу пайда болады.

4-тәжірибе: Судың түрін өзгертуге болады.

Мысалы: Мөлдір суға кез келген бояуды қоссақ ,судың түрі өзгереді.

5-тәжірибе: Судың дәмін де өзгертуге болады. Мысалға: Суға қант қоссақ- оның дәмі тәтті болады. Ал тұз қоссақ оның дәмі –ащы болады.

Су: Өте дұрыс айтасыңдар балалар. Мен өте риза болып қалдым.

Тәрбиеші: Балалар, бірінші алма ағашындағы сөзді таптық. Екінші алма ағашында қандай сөз жазылған екен.

Бала: Бірінші, алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала: Екінші, алмада «У» әріпі, ол дауыссыз дыбыс.

Бала: Үшінші алмада «А» әріпі, ол дауысты дыбыс.

Тәрбиеші: - Балалар сонда біз қандай сөзді таптық?

Бала: АУА

Сол кезде желдің дыбысы естіліп, ауа маскасын киген бала келеді.

Ауа: Сәлеметсіңдер ме, балалар!

Тәрбиеші: бұл кім екен?

Жұмбақ: Бар ма, жоқ па оны анық білмейсің,

Ол жоқ болса , өмір сүріп жүрмейсің.

Балалар: Ауа

Тәрбиеші: дұрыс айтасыңдар. Ауа туралы кім тақпақ біледі?

Бала: Жер шары үлкен әлем,

Қоршаулы ауамен.

Ауасыз кім шыдар,

Ауасыз тұншығар.

Тәрбиеші: Қош келдіңіз, төрлетіңіз. Балалар ауаның қандай пайдасы бар?

Балалар: Ауамен біз демаламыз.

Тәрбиеші: Ауаны нелер ластайды?

Бала: Машиналар, зауыттар, фабрика түтіндері.

Тәрбиеші: Сендер ауаны тазарту үшін не істер едіңдер?

Бала:Көптеген ағаштар, гүлдер егу қажет.

Бала:Зауыттарды қала шетіне салу керек.

Бала: Түтіннен тазартатын фильтр ойлап табқан жөн.

Ауа :Дұрыс айтасындар балалар, көп рахмет сендерге.

Тәрбиеші: Ал балалар ең соңғы алма ағашында не жазылып тұр екен.

Бала:Бірінші алмада «Ж» әрпі, «Ж»-дауыссыз дыбыс.

Бала: Екінші алмада «Е»-әріпі, ол дауысты дыбыс.

Бала:Үшінші алмада «Р»-әрпі, ол дауыссыз дыбыс.

Тәрбиеші: Балалар, қандай сөз жасырылған екен?

Бала: Жер.

Осы кезде ЖЕР маскасын киген бала келеді де амандасады.

Жер: Сәлеметсіңдер ме балалар!

Мен сендерге жұмбақ жасырайын соны шешіп көріңдер.

Жұмбақ: Бір зат бар дүниеде құшағы кең,

Адамзат, жан-жануар арасында...

Мәңгілік өсіп, өніп өмір сүрген.

Балалар: Бұл- жер.

Тәрбиеші: Қане төрлет жер анасы! Балалар кім жер туралы тақпақ айтып береді?

Балалар:

Табиғаттың тарылтпасын,

Мөлдір кәусар тынысын.

Пәк табиғат жүрегімнің,

Тамылжыған жырысың.

Ей адамдар қалай ғана...

Қатігездік жасайсың

Ол анаң ғой ,ал сен кенже ұлысың.

Тәрбиеші:өте дұрыс айтасың, жер біздің анамыз.Олай болса, бізге қонаққа Жер, Су, Ауа келіп қалыпты. Қане қонақтармен бірге аппликация оқу қызметіне оралайық
(балалар жердің, Судың, Ауаның бейнелерін жапсырады)

Тәрбиеші:Жақсы балалар, қандай керемет орындадыңдар! Осы жұмысымызды Жерге,Суға,Ауаға беріп жіберейік.

Осы кезде Жер балаларға: «Сендердің барлық қамқорлықтарыңды көріп, риза болдым. Сендер өте ақылды бала болып өсіңдер.Мынау табиғаттың мөлдір суымен өскен жемісі, сендерге берер сыйым» -деп балаларға береді

Балалар қонақтармен қоштасады.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.